

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija

APSTIPRINĀTS

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas
19.12.2024. padomes sēdē
(prot. Nr.51., 13.p.)

VADLĪNIJAS PAR SODU PIEMĒROŠANAS PRINCIPIEM PAR PĀRKĀPUMIEM, KURU IZSKATĪŠANA IR SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJAS KOMPETENCĒ

(2.redakcija¹)

Rīga

Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039
Latvija

T: +371 67097200
F: +371 67097277
E: sprk@sprk.gov.lv

www.sprk.gov.lv

¹2.redakcija aizstāj Vadlīnijas par sodu piemērošanas principiem par pārkāpumiem, kuru izskatīšana ir Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas kompetencē, kas apstiprinātas 2020.gada 9.jūlija padomes sēdē.

Ievads

Saskaņā ar likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" [7.panta](#) pirmo daļu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā regulējamās nozarēs tiktu ievērots likums "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem", kā arī regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti.

Regulators uzrauga sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu kā komercdarbību šādās [nozārēs](#):

- 1) enerģētika;
- 2) elektroniskie sakari;
- 3) pasta;
- 4) sadzīves atkritumu apsaimniekošana;
- 5) ūdenssaimniecība;
- 6) depozīta iepakojuma apsaimniekošana.

Regulators elektronisko sakaru nozarē, pasta nozarē, ūdenssaimniecības nozarē, siltumapgādē, sadzīves atkritumu apsaimniekošanā un depozīta iepakojuma apsaimniekošanā veic administratīvā pārkāpuma procesu, ievērojot [Administratīvās atbildības likumā](#) (turpmāk – AAL), [likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem"](#), [Administratīvo sodu likumā par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā](#), [Elektronisko sakaru likumā](#) un [Pasta likumā](#) noteikto (turpmāk – AAL lietas). Savukārt pārkāpuma lietas elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē Regulators izskata saskaņā ar [Administratīvā procesa likumu](#) (turpmāk – APL), [Elektroenerģijas tirgus likumu](#) un [Enerģētikas likumu](#) (turpmāk – APL lietas).

Lai nodrošinātu vienotu izpratni par sodu piemērošanas principiem AAL lietās un APL lietās, kā arī lai novērstu gadījumus, kad par līdzīga smaguma pārkāpumiem var tikt piemērotas atšķirīgas soda sankcijas vai tikt piemērots nesamērīgs sods par nenozīmīgiem pārkāpumiem, Regulators izstrādāja vadlīnijas par sodu piemērošanas principiem par pārkāpumiem, kuru izskatīšana ir Regulatora kompetencē. Papildus Regulators vadlīnijās paredz arī kārtību kā izskatīt iesniegumu ar lūgumu par soda naudas samaksas sadali APL lietās.

Šajās vadlīnijās ir noteikti pamatprincipi soda sankciju noteikšanai par pārkāpumiem, par kuriem sodus piemēro Regulatora padome un citas amatpersonas, kuras ir tiesīgas Regulatora vārdā izskatīt AAL lietas un APL lietas, saskaņā ar:

- 1) likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" [48.pantu](#);
- 2) Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā [3.panta](#) ceturto daļu;
- 3) Elektronisko sakaru likuma [116.](#), [117.](#), [118.](#), [119.](#), [120.](#), [122.](#), [123.](#) un [124.pantu](#);
- 4) Pasta likuma [56.](#) un [57.pantu](#);
- 5) Elektroenerģijas tirgus likuma [36.1](#), [41.](#), [42.](#), [43.](#), [44.](#), [45.](#) un [46.pantu](#);
- 6) Enerģētikas likuma [99.](#), [100.](#), [101.](#), [101.1](#), [102.](#), [103.](#), [103.1](#) un [104.pantu](#).

Regulators pēc nepieciešamības pārskata vadlīnijas.

I Administratīvā soda piemērošanas principi AAL lietās

Administratīvais pārkāpums ir personas prettiesiska, vainojama rīcība (darbība vai bezdarbība), par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Administratīvais sods ir ietekmēšanas līdzeklis, kas tiek piemērots administratīvo pārkāpumu izdarījušajai personai, lai:

- 1) **aizsargātu sabiedrisko kārtību** (administratīvā soda piedraudējums ar mērķi stiprināt konkrētu tiesību normu saistošo raksturu);
- 2) **atjaunotu taisnīgumu** (valsts reakcija izjauktās sabiedriskās kārtības līdzsvara atjaunošanai – valsts ir konstatējusi likumpārkāpumu un nosodījusi šādu rīcību, piemērojot likumpārkāpējam administratīvo sodu);
- 3) **sodītu par izdarīto pārkāpumu** (paust valsts oficiālu personas rīcības nopēlumu);
- 4) **atturētu administratīvo pārkāpumu izdarījušo personu un citas personas no turpmākas administratīvo pārkāpumu izdarīšanas** (preventīvs mērķis).

Administratīvais sods par izdarīto administratīvo pārkāpumu pie administratīvās atbildības saucamai personai tiek piemērots konkrētā administratīvā pārkāpuma sankcijas ietvaros, kurā paredzēta atbildība par izdarīto administratīvo pārkāpumu.

Par administratīvajiem pārkāpumiem, kuru izskatīšana ir Regulatora kompetencē, var piemērot šādus administratīvos sodus:

- 1) brīdinājumu;
- 2) naudas sodu;
- 3) papildsodu – tiesību atņemšana valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus.

Vērtēšanas kritēriji administratīvā soda piemērošanai

Lai noteiktu administratīvā **soda veidu** (kādu no likumā noteiktajiem pamatsodiem vai papildsodu) un **apmēru** (naudas soda summāro apmēru un papildsoda ilgumu (termiņu)), Regulators **katru administratīvo pārkāpumu vērtē individuāli**, izvērtējot un ņemot vērā šādus apstākļus:

- 1) administratīvā pārkāpuma raksturu;
- 2) pie administratīvās atbildības saucamās personas personību (juridiskajai personai – reputāciju);
- 3) personas mantisko stāvokli;
- 4) administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļus;
- 5) atbildību mīkstinošos apstākļus;
- 6) atbildību pastiprinošos apstākļus.

Administratīvā pārkāpuma raksturs ir apstākļi, kas attiecināmi uz pārkāpuma bīstamības pakāpi vai kaitējuma apmēru apdraudētajām tiesiskajām interesēm.¹ Proti, Regulators ņem vērā izdarītā pārkāpuma smagumu un ilgumu, pārkāpuma ietekmi – radītās vai paredzamās sekas.

¹ Sagatavojis autoru kolektīvs. E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā. *Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi*. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 131.lpp.

Piemēram, gadījums, kad sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs sešus mēnešus piemēro tarifu, kuru nav apstiprinājis Regulators, atšķiras no gadījuma, kad sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs ir iesniedzis Regulatoram izvērtēšanai tarifu projektu trīs darba dienas pēc Regulatora noteiktā termiņa. Minētajiem gadījumiem var atšķirties kaitējuma apmērs. Pirmajā gadījumā ir ilgstoši un tieši ietekmētas lietotāju tiesības saņemt regulētu pakalpojumu par ekonomiski pamatotu tarifu (cenām). Savukārt otrajā gadījumā nav tieši ietekmētas lietotāju tiesības saņemt regulētu pakalpojumu par ekonomiski pamatotu tarifu (cenām) un var nebūt būtiski kavēta Regulatora normatīvajos aktos noteikto funkciju izpilde.

Pie administratīvās atbildības saucamās personas personība (juridiskajai personai – reputācija) ir apstākļu kopums, kas raksturo pārkāpēju un kam ir nozīme, nosakot sodu. [...] Pazīmei, kas tiek ņemta vērā, ir jābūt tiešā saistībā ar administratīvā pārkāpuma izdarīšanas faktu. Viena no šādām pazīmēm, [...] nosakot sodu, ir tas, cik bieži persona izdara administratīvos pārkāpumus. Šī pazīme liecina par personas kopējo attieksmi pret likumu un sabiedrību, kā arī to, cik efektīva (vai neefektīva) bijusi iepriekš piemērotā administratīvā soda prevencija.² Ievērojot minēto, Regulators ņem vērā, vai pie administratīvās atbildības saucamā persona uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi iepriekš ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu konkrētajā regulējamajā nozarē par ko administratīvā sodāmība nav dzēsta.

Piemēram, ja, izskatot AAL lietu, tiek konstatēts, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona iepriekš jau ir administratīvi sodīta par līdzīgu pārkāpumu, izsakot brīdinājumu, un administratīvā sodāmība nav dzēsta, secināms, ka iepriekš minētais administratīvais sods nav bijis efektīvs un pie administratīvās atbildības saucamai personai nosakāms bargāks sods – naudas sods.

Regulators ņem vērā arī pie administratīvās atbildības saucamās personas īpašo statusu. *Piemēram, izskatot AAL lietu elektronisko sakaru nozarē, svarīga pie administratīvās atbildības saucamo personu – juridisko personu – raksturojoša pazīme ir, vai tai ir būtiska ietekme konkrētajā tirgū. Proti, vai pie administratīvās atbildības saucamai personai – juridiskai personai – ir tāds stāvoklis tirgū, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, kā dēļ tai ir iespēja izmantot savu ietekmi konkrētajā tirgū finansiālu labumu gūšanai.*

Personas mantiskais stāvoklis ir apstākļu kopums, kam likumdevējs piešķir nozīmi, nosakot soda veidu un mēru. Tomēr šādas ziņas var arī nebūt amatpersonas rīcībā lēmuma par administratīvā soda piemērošanu brīdī. Nepieciešamība un pamatotība šādu ziņu iegūšanai ir rūpīgi jāizvērtē. Nav pamatoti pieprasīt ziņas par personas mantisko stāvokli, ja šādas ziņas nav nepieciešamas, lai noteiktu, vai pārkāpums ir noticis [...] Ziņas par mantisko stāvokli, nosakot sodu, var ņemt vērā tad, ja lietas materiālos ir ziņas par personas mantisko stāvokli, jo pārkāpuma raksturs un pārkāpuma izdarīšanas apstākļi ietver šādas ziņas, vai ja šādas ziņas jānoskaidro saskaņā ar likumu³ (*piemēram, ja maksimālā naudas soda sankcija par izdarīto administratīvo pārkāpumu ir 10 procenti no iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma regulējamajā nozarē, tad lietas materiālos ir jābūt šīm ziņām par pie administratīvās atbildības saucamo personu*).

Vienlaikus, nosakot pie administratīvās atbildības saucamajai personai naudas soda apmēru par vienu administratīvo pārkāpumu, kas nosakāms naudas soda vienībās (nevis procentos), pamatojoties uz pie administratīvās atbildības saucamās personas sniegto informāciju par mantisko stāvokli, Regulators ņem vērā apsvērumu, ka naudas sodam ir

² Sagatavojis autoru kolektīvs. E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā. *Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi*. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 131.–132.lpp.

³ Turpat, 132.lpp.

jābūt samērīgam un nevajadzētu apdraudēt pie administratīvās atbildības saucamās personas (juridiskās personas) iespēju turpināt sniegt regulētus sabiedriskos pakalpojumus.

Administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļu kopums ir fakti, kas raksturo situāciju, kurā izdarīts administratīvais pārkāpums. Faktiskās situācijas apstākļi var norādīt, ka pārkāpuma faktiskā bīstamība ir mazāka nekā prezumētā, gan tieši pretēji – ka pārkāpumam ir paaugstināta bīstamība.⁴ Regulators, vērtējot administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, jo īpaši ņem vērā tos apstākļus, kas atšķir konkrēto administratīvo pārkāpumu no citiem administratīvajiem pārkāpumiem.

Piemēram, normatīvie akti noteic siltumapgādes komersantam pienākumu uzturēt savus siltumapgādes pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos objektus. Minētais nosacījums ir ietverts gan licences nosacījumos, gan vispārējās atļaujas noteikumos. Siltumapgādē lietotāji var palikt bez siltumenerģijas gadījumā, ja sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs neievēro vispārējās atļaujas vai licences nosacījumus. Minētā pārkāpuma paaugstināta bīstamība ir tieši apkures sezonā, jo papildus rada citus šķēršļus siltumenerģijas lietotājiem. Piemēram, ja nav iespējama cita alternatīva apsildīt ēku, iespējams, ēkai tiek nodarīts neatgriezenisks bojājums, radot finansiālu kaitējumu.

AAL [20.panta](#) pirmajā daļā ir noteikti **atbildību mīkstinošie apstākļi**, kas, nosakot administratīvo sodu, ir obligāti jāņem vērā:

- 1) pie administratīvās atbildības saucamā persona atzinusi un nožēlojusi izdarīto;
- 2) pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi atlīdzinājusi zaudējumu vai novērsusi nodarīto kaitējumu;
- 3) pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi pieteikusies pirms izdarītā pārkāpuma atklāšanas.

Atbilstoši AAL 20.panta otrajai daļai par atbildību mīkstinošiem var atzīt arī citus apstākļus.

Piemēram, pie administratīvās atbildības saucamā persona ir veicinājusi lietas izskatīšanu vai pārtraukusi pārkāpumu, tiklīdz ir saņēmusi Regulatora informāciju par iespējamo pārkāpumu.

AAL [21.pantā](#) ir noteikti **atbildību pastiprinošie apstākļi**, kas, nosakot administratīvo sodu, ir obligāti jāņem vērā. Par atbildību pastiprinošiem apstākļiem ir atzīstami šādi apstākļi:

- 1) prettiesiskā rīcība turpināta, neraugoties uz pilnvarotas amatpersonas prasību to izbeigt;
- 2) pārkāpums izdarīts stihiskas nelaimes vai citos ārkārtējos apstākļos;
- 3) pārkāpumu izdarījusi personu grupa.

AAL 21.pantā atbildību pastiprinošie apstākļi ir uzskaitīti izsmeļoši.

Administratīvā soda veida noteikšana

Izvērtējot izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu, pie administratīvās atbildības saucamās personas personību (juridiskajai personai – reputāciju), mantisko stāvokli,

⁴ Sagatavojis autoru kolektīvs. E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā. *Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi*. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 133.lpp.

pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, Regulators piemēro:

- 1) **brīdinājumu** gadījumos, ja konstatē, ka soda mērķi iespējams sasniegt ar pie administratīvās atbildības saucamās personas mazāk ierobežojošiem līdzekļiem nekā naudas soda piemērošana.

Brīdinājums ir vieglākais no administratīvajiem sodiem. Brīdinājums [...] ir valsts oficiāla reakcija uz izdarīto likumpārkāpumu, kurai ir šāda nozīme: 1) personas likumpārkāpums ir pamanīts, 2) personas rīcība konkrētajā situācijā ir nosodīta.⁵

Piemēram, Regulators pieprasīja sabiedrisko pakalpojumu sniedzējam līdz mēneša pirmajam datumam iesniegt informāciju, kas Regulatoram nepieciešama normatīvajos aktos noteikto funkciju pildīšanai. Pie administratīvās atbildības saucamā persona – sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs – iesniedza Regulatoram informāciju piecas darba dienas vēlāk. Minētais pārkāpums nav ilgstošs (tika novērsts piecu darba dienu laikā pēc noteiktā termiņa) un nesatur būtiska pārkāpuma pazīmes. Pie administratīvās atbildības saucamā persona pirmo reizi izdarīja administratīvo pārkāpumu regulējamajā nozarē. No minētajiem apstākļiem secināms, ka samērīgs sods par izdarīto pārkāpumu pie administratīvās atbildības saucamai personai varētu būt brīdinājums.

- 2) **naudas sodu** gadījumos, ja konstatē, ka soda mērķi nav iespējams sasniegt ar pie administratīvās atbildības saucamās personas mazāk ierobežojošiem līdzekļiem nekā naudas soda piemērošana. Regulators, ievērojot soda sankcijās ietvertu, naudas sodu nosaka naudas soda vienībās (fiziskajai personai no 14 līdz 400 naudas soda vienībām, juridiskajai personai no 56 līdz 4000 naudas soda vienībām) vai līdz 10 procentiem no juridiskās personas iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē (procentuālais naudas sods).

Regulators **var atzīt**, ka administratīvajam pārkāpumam ir **būtiska rakstura pazīme**, ja izpildās **vismaz viens** no šiem nosacījumiem:

- administratīvais pārkāpums ir bijis ilgstošs;
- administratīvais pārkāpums nav pārtraukts;
- negatīvi ietekmētas liela lietotāju skaita⁶ intereses;
- ir tieši vai netieši ietekmēts konkurences līmenis attiecīgajā regulējamajā nozarē;
- ir būtiski ietekmētas lietotāju tiesības saņemt regulētus sabiedriskos pakalpojumus;
- ir būtiski kavēta Regulatora normatīvajos aktos noteikto funkciju izpilde.

Procentuālais naudas sods tiek piemērots gadījumos, kad izdarītais administratīvais pārkāpums ir ietekmējis lietotāju tiesības saņemt regulētus sabiedriskos pakalpojumus siltumapgādē, sadzīves atkritumu apglabāšanas, ūdenssaimniecības un depozīta iepakošanas apsaimniekošanas jomā. Ja, izvērtējot izdarīto pārkāpumu, tiek konstatēts, ka pārkāpums ietekmējis regulējamā sabiedriskā pakalpojuma (siltumapgādē, sadzīves atkritumu apglabāšanas, ūdenssaimniecības un depozīta iepakošanas apsaimniekošanas jomā) nepārtrauktību, drošību, kvalitāti vai tarifa (cenas) atbilstību normatīvajos aktos

⁵ Sagatavojis autoru kolektīvs. E.Danovska un G.Kūtra zinātniskajā redakcijā. *Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi*. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 123.lpp.

⁶ Lietotāju skaita atbilstību šim kritērijam vērtē atbilstoši regulētajai nozarei un konkrētās lietas apstākļiem. Skata arī no aizskarto interešu viedokļa, kādas tās ir bijušas.

noteiktajam, uzskatāms, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona – juridiskā persona – ar izdarīto administratīvo pārkāpumu ir ietekmējusi lietotāju tiesības saņemt regulētus sabiedriskos pakalpojumus.

3) papildsodu – tiesību atņemšanu valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus⁷ gadījumos, ja administratīvais pārkāpums (regulējamo sabiedrisko pakalpojumu sniegšana bez sabiedrisko pakalpojumu licences, reģistrācijas vai reģistrācijas paziņojuma nosūtīšanas) **satur būtiska pārkāpuma pazīmes** un Regulators **nav guvis pārliecību**, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona – valdes loceklis – **turpmāk nepieļaus šādu pārkāpumu**. Ja ir vairākas pie administratīvās atbildības saucamās personas – valdes locekļi –, katram valdes loceklim nosaka atsevišķu sodu.

Nosakot papildsoda ilgumu (termiņu) – no viena mēneša līdz pieciem gadiem tiesības valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus –, Regulators ņem vērā pie administratīvās atbildības saucamās personas personību un atbildību ietekmējošos apstākļus (administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, atbildību mīkstinošos apstākļus un atbildību pastiprinošos apstākļus).

Piemēram, Regulators, veicot administratīvā pārkāpuma procesu, kas uzsākts pret komersanta "X" valdes loekli par regulējamo sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu bez reģistrācijas, konstatē, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona ir valdes loceklis vēl kādā komersantā, kas sniedz regulējamus sabiedriskos pakalpojumus bez sabiedrisko pakalpojumu licences, reģistrācijas vai reģistrācijas paziņojuma nosūtīšanas. Papildus Regulators konstatē, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona – komersanta "X" valdes loceklis – iepriekš ir izdarījusi līdzīgu pārkāpumu, par kuru administratīvā sodāmība nav dzēsta, pārkāpums ilgst astoņus mēnešus, turklāt pie administratīvās atbildības saucamā persona nav pārtraukusi pārkāpumu, neraugoties uz Regulatora prasību to izbeigt. Komersanta "X" valdes loceklis, neregistrējoties Regulatorā kā sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, kavē Regulatoru pildīt normatīvajos aktos tam noteiktās funkcijas, kā arī rada nevienlīdzīgus apstākļus citiem tirgus dalībniekiem un ietekmē lietotāju tiesības saņemt sabiedriskos pakalpojumus. Tādējādi pārkāpums ir būtisks. Ņemot vērā minētos apstākļus kopsakarā, nav pamata uzskatīt, ka komersanta "X" valdes loceklis turpmāk nepieļaus šādus pārkāpumus. Līdz ar to, ievērojot sabiedrības intereses, ir samērīgi pie administratīvās atbildības saucamajai personai – komersanta "X" valdes loceklim – piemērot papildsodu, tas ir, atņemt tiesības ieņemt komercsabiedrībā valdes locekļa amatu līdz pieciem gadiem.

Ja pie administratīvās atbildības saucamā persona izdarījusi vienlaicīgi vairākus pārkāpumus, par kuriem atbildība ir paredzēta dažādos normatīvajos aktos, par katru pārkāpumu tiek uzsākta atsevišķa AAL lieta un Regulators piemēro administratīvo sodu (brīdinājumu vai naudas sodu un tiesību atņemšanu valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus vai bez tā) par katru pārkāpumu.⁸

Naudas soda apmēra noteikšana

Saskaņā ar likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" noteikto Regulators var piemērot fiziskajai personai un valdes loceklim naudas sodu no 14 līdz 400 naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai – no 56 līdz 4000 naudas soda vienībām vai līdz

⁷ Likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 48.panta pirmā daļa.

⁸ AAL 22.panta otrā daļa.

10 procentiem no juridiskās personas iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē⁹ (procentuālais naudas sods).

Saskaņā ar Administratīvo sodu likumā par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā noteikto (par informācijas nesniegšanu, informācijas nepienācīgu sniegšanu vai nepatiesas informācijas sniegšanu) Regulators var piemērot fiziskajai personai naudas sodu no 14 līdz 400 naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai – no 56 līdz 4000 naudas soda vienībām.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likumā un Pasta likumā noteikto Regulators var piemērot atkarībā no par pārkāpumu noteiktā sankcijas apmēra, juridiskajai personai naudas sodu no 56 līdz 4000 naudas soda vienībām.

Lai noteiktu naudas soda apmēru, kas **nosakāms naudas soda vienībās**, tiek veikti turpmāk minētie soļi:

1.solis – vērtē pārkāpuma raksturu, ņemot vērā pārkāpuma smagumu, radītās vai iespējamās sekas un pārkāpuma ilgumu.

2.solis – vērtē pie administratīvās atbildības saucamās personas personību (juridiskajai personai – reputāciju).

3.solis – noskaidro pie administratīvās atbildības saucamās personas administratīvo atbildību pastiprinošos apstākļus.

4.solis – noskaidro pie administratīvās atbildības saucamās personas administratīvo atbildību mīkstinošos apstākļus.

1.–4.solis tiek aprēķināts, ņemot vērā šo vadlīniju 1.–3.pielikumā noteikto. Naudas soda sākotnējais apmērs ir 0 naudas soda vienības.

Šo vadlīniju 1.–3.pielikumā norādītais naudas soda apmēra palielinājums vai samazinājums ir norādīts tā maksimālajā apmērā. Nosakot naudas soda apmēru, vērtē konkrētā pārkāpuma izdarīšanas apstākļus par katru apstākli atsevišķi.

5.solis – vērtē pie administratīvās atbildības saucamās personas mantisko stāvokli (ja Regulatora rīcībā ir tāda informācija).

6.solis – nosaka galīgo naudas soda apmēru. To nosakot, tiek ņemts vērā, ka galīgais naudas sods nevar būt mazāks vai lielāks, kā tas ir noteikts par administratīvo pārkāpumu paredzētajā sankcijā. Kā arī, lai piemērotais naudas sods būtu motivējošs un atturošs no turpmāku pārkāpumu izdarīšanas. Nosakot naudas soda apmēru par pārkāpumu, tiek ievērota korelācija starp naudas soda apmēru un labumu vai ienākumiem, kas gūti pārkāpuma dēļ.

Piemēram, ja pasta komersants "X" nav iesniedzis Regulatoram informāciju, tad, izmantojot vadlīniju 1.pielikumā esošo naudas soda aprēķināšanas tabulu par administratīvajiem pārkāpumiem – informācijas nesniegšanu –, kas paredzēta Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 3.panta ceturtajā daļā, izvērtē katru apstākli, vai tas ir piemērojams komersanta "X" pārkāpuma gadījumā. Ja apstākļi ir piemērojami, tad vai naudas soda aprēķinam jāpiemēro apstākļa

⁹ Siltumapgādē, sadzīves atkritumu apglabāšanas, ūdenssaimniecības un depožita iepakojuma apsaimniekošanas jomā.

maksimālais naudas soda apmērs, varbūt to konkrētajā gadījumā, pamatojoties uz lietas apstākļiem, ir pamats samazināt. Galvenie aspekti, kas jāņem vērā, – kādam nolūkam informācija tika pieprasīta, kādu tieši Regulatora funkciju izpildei tā ir nepieciešama, kā informācijas trūkums ir liedzis Regulatoram izpildīt tā funkciju.

Lai noteiktu **procentuālo naudas soda apmēru**, kas nosakāms no pie administratīvās atbildības saucamās personas – juridiskās personas – iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē (siltumapgādē, sadzīves atkritumu apglabāšanas, ūdenssaimniecības un depozīta iepakošanas apsaimniekošanas jomā) saskaņā ar likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" [48.panta](#) trešo un piekto daļu tiek veikti turpmāk minētie soļi.

Procentuālo naudas sodu piemēro, ja, izvērtējot izdarīto pārkāpumu, tiek konstatēts, ka pārkāpums ietekmējis regulējamā sabiedriskā pakalpojuma nepārtrauktību, drošību, kvalitāti vai tarifa (cenas) atbilstību normatīvajos aktos noteiktajam, uzskatāms, ka pie administratīvās atbildības saucamā persona – juridiskā persona – ar izdarīto pārkāpumu ir ietekmējusi lietotāju tiesības saņemt regulētus sabiedriskos pakalpojumus. Ja pārkāpums nav ietekmējis lietotāju tiesības saņemt regulētus pakalpojumus, tad naudas sods tiek aprēķināts un nosakāms naudas soda vienībās atbilstoši šo vadlīniju 1.pielikumam.

1.solis – vērtē pārkāpuma raksturu, ņemot vērā pārkāpuma smagumu, radītās vai iespējamās sekas un pārkāpuma ilgumu.

Izvērtējot pārkāpuma smagumu, maksimālo naudas soda apmēru no juridiskās personas iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē nosaka šādi:

- 1) ja pie administratīvās atbildības saucamā persona, veicot pārkāpumu, nav guvusi tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus, tad maksimālais naudas sods tiek aprēķināts līdz 1,5 procentiem no iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē;
- 2) ja pie administratīvās atbildības saucamā persona, veicot pārkāpumu, ir guvusi tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus, tad maksimālais naudas sods tiek aprēķināts no 0,15 līdz 10 procentiem no iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē.

Vērtējot pārkāpuma radītos apstākļus, tabulas ailēs norādītie procenti tiek aprēķināti no maksimālā procentuālā naudas soda, kas izriet no pārkāpuma smaguma, kas norādīts 4.pielikuma tabulas 1.1. vai 1.2.rindā.

2.solis – vērtē pie administratīvās atbildības saucamās personas mantisko stāvokli.

Regulators naudas sodu aprēķina procentos no juridiskas personas iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē, kurā izdarīts pārkāpums pirms dienas, kad konstatēts pārkāpums. Ar iepriekšējo pārskata gadu saprot pēdējo noslēgto gadu.

Ja nav apstiprināts un iesniegts Valsts ieņēmumu dienestam iepriekšējā pārskata gada pārskats, tad naudas sodu aprēķina procentos no juridiskās personas neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē par pēdējiem pilnajiem 12 kalendāra mēnešiem līdz dienai, kad konstatēts pārkāpums.

Ja no darbības uzsākšanas dienas līdz dienai, kad konstatēts pārkāpums, ir pagājis mazāk nekā gads, naudas sodu aprēķina procentos no juridiskās personas neto apgrozījuma

regulējamā nozarē, skaitot no dienas, kad uzsākta darbība, līdz pēdējam pilnajam mēnesim pirms dienas, kad konstatēts pārkāpums.

3.solis – vērtē pie administratīvās atbildības saucamās personas personību (juridiskajai personai – reputāciju).

4.solis – noskaidro pie administratīvās atbildības saucamās personas administratīvo atbildību pastiprinošos apstākļus.

1.–4.solis tiek aprēķināts, ņemot vērā šo vadlīniju 4.pielikumā noteikto. Procentuālais naudas soda sākotnējais apmērs ir 0 vai 0,15 procenti (saskaņā ar 1.solī noteikto) no juridiskās personas iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē. Procentuālo naudas sodu sākotnēji palielina (saskaitot) vai samazina (atņemot) līdz attiecīgās tabulas ailēs norādītajam procentu apmēram (par katru apstākli atsevišķi).

5.solis – noskaidro pie administratīvās atbildības saucamās personas administratīvo atbildību mīkstinošos apstākļus. 1.–4.solī noteikto procentuālo naudas soda apmēru samazina (atņemot) līdz šo vadlīniju 4.pielikumā attiecīgo tabulu ailēs norādītajam procentu apmēram (par katru apstākli atsevišķi).

6.solis – vērtē pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, proti, vai pastāv tādi pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, kas liecina par pārkāpuma bīstamības apmēru. Ja pārkāpuma bīstamība ir mazāka, nekā prezumēts, 5.solī noteikto procentuālo naudas soda apmēru var samazināt līdz 30 procentiem (no 5.solī noteiktā procentu apmēra). Savukārt, ja pārkāpumam ir paaugstināta bīstamība, 5.solī noteikto procentuālo naudas soda apmēru var palielināt līdz 30 procentiem (no 5.solī noteiktā procentu apmēra).

7.solis – nosaka galīgo procentuālo naudas soda apmēru. 6.solī noteikto procentuālo naudas soda apmēru var precizēt, ņemot vērā 1.solī. Nosakot galīgo procentuālo naudas soda apmēru, tiek ņemts vērā, ka galīgais procentuālais naudas sods nevar būt lielāks, kā tas ir noteikts par administratīvo pārkāpumu paredzētajā sankcijā – 10 procenti no juridiskās personas iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē, ievērojot 1.solī maksimālo nosakāmo procentuālo soda apmēru, kā arī galīgais procentuālais naudas soda apmērs nevar būt mazāks kā 280 *euro*.

Nosakot naudas soda apmēru, Regulators ņem vērā, ka naudas sodam ir jāmotivē pie administratīvās atbildības saucamo personu atturēties no atkārtota pārkāpuma izdarīšanas un jāattur citas personas no pārkāpuma izdarīšanas. Vienlaikus naudas sodam ir jābūt efektīvam un samērīgam ar ieguvumu (labumu), kādu pie administratīvās atbildības saucamā persona guva vai varēja gūt, pārkāpjot regulējamo nozaru normatīvo aktu prasības.

II Soda piemērošanas principi APL lietās

Atbildība par pārkāpumiem, kas veikti elektroenerģijas vai dabasgāzes apgādē, ir paredzēta Elektroenerģijas tirgus likumā un Enerģētikas likumā. Par pārkāpumiem elektroenerģijas vai dabasgāzes apgādē Regulators var pieņemt vienu vai vairākus no šādiem lēmumiem:

- 1) uzlikt pienākumu noteiktā termiņā nodrošināt attiecīgo Elektroenerģijas tirgus likuma vai Enerģētikas likuma prasību ievērošanu;
- 2) izteikt brīdinājumu;
- 3) uzlikt Elektroenerģijas tirgus likumā vai Enerģētikas likumā minēto soda naudu.

Regulators APL lietas skata, ievērojot APL, administratīvā procesa iestādē ietvaros. Attiecīgi, izskatot APL lietu, tiek ievēroti administratīvā procesa principi¹⁰, tostarp samērīguma princips, tiesiskuma princips, vienlīdzības princips u.c. Izskatot APL lietu, tiek veiktas APL paredzētās procesuālās darbības, tostarp uzklauts administratīvā akta adresāts, veikti lietderības apsvērumi u.c.

Regulatora lēmuma adresāts APL lietas ietvaros var būt:

- 1) par Enerģētikas likuma prasību neievērošanu: dabasgāzes sistēmas operators¹¹, dabasgāzes tirgotājs¹² vai tirgus dalībnieks¹³;
- 2) par Elektroenerģijas tirgus likuma prasību neievērošanu: elektroenerģijas sistēmas operators¹⁴, elektroenerģijas sistēmas īpašnieks¹⁵, elektroenerģijas ražotājs¹⁶, elektroenerģijas tirgotājs¹⁷, agregators¹⁸ vai tirgus dalībnieks¹⁹.

Ja Regulators ir pieņēmis lēmumu, ar kuru uzlicis pienākumu noteiktā termiņā nodrošināt attiecīgo Enerģētikas likuma vai Elektroenerģijas tirgus likuma prasību ievērošanu un izteicis brīdinājumu, bet pārkāpumu izdarījusī persona Regulatora noteiktajā termiņā nav izpildījusi šo lēmumu, Regulators var pieņemt lēmumu par soda naudas uzlikšanu.²⁰ Vienlaikus Regulatora lēmums, ar ko izteikts brīdinājums, nav obligāts priekšnoteikums tam, lai Regulators varētu pieņemt lēmumu par soda naudas uzlikšanu. Proti, konstatējot Enerģētikas likuma vai Elektroenerģijas tirgus likuma prasību neievērošanu, Regulators var uzreiz pieņemt lēmumu par soda naudas uzlikšanu.

Izskatot APL lietu, Regulators var uzlikt soda naudu līdz 10 procentiem no elektroenerģijas sistēmas operatora, elektroenerģijas sistēmas īpašnieka, elektroenerģijas ražotāja, elektroenerģijas tirgotāja, agregatora un elektroenerģijas tirgus dalībnieka, kā arī dabasgāzes sistēmas operatora, dabasgāzes tirgotāja vai tirgus dalībnieka iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 300 euro. Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumi Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē"²¹ nosaka finanšu gada neto apgrozījuma aprēķināšanas kārtību,

¹⁰ [APL 4.pants](#)

¹¹ Energoapgādes komersants, kas sniedz enerģijas pārvades vai sadales, dabasgāzes uzglabāšanas vai sašķidrinātās dabasgāzes pakalpojumus ([Enerģētikas likuma 1.panta](#) 45.punkts).

¹² Tirgotājs ir komersants (tai skaitā ārvalsts komersanta filiāle), kura komercdarbība ir enerģijas tirdzniecība ([Enerģētikas likuma 1.panta](#) 49.punkts).

¹³ Dabasgāzes ražotājs, sistēmas operators, tirgotājs vai galalietotājs, kas darbojas dabasgāzes tirgū saskaņā ar brīvprātīgas līdzdalības principu ([Enerģētikas likuma 1.panta](#) 50.punkts).

¹⁴ Licencēta kapitālsabiedrība, kura sniedz sistēmas pakalpojumu – elektroenerģijas pārvade vai sadale, kas nodrošina elektroenerģijas plūsmas no ražotājiem līdz lietotājiem ([Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta](#) otrās daļas 14. un 26.punkts).

¹⁵ Komersants, kurš ietilpst vertikāli integrēta elektroapgādes komersanta sastāvā un kura īpašumā ir elektroenerģijas pārvades sistēma ([Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta](#) otrās daļas 13.punkts).

¹⁶ Fiziskā vai juridiskā persona, kura ražo elektroenerģiju ([Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta](#) otrās daļas 10.punkts).

¹⁷ Komersants (ārvalstu komersanta filiāle), kura komercdarbība ir elektroenerģijas tirdzniecība, tajā skaitā agregatora pakalpojumu sniegšana ([Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta](#) otrās daļas 17.punkts).

¹⁸ Komersants, kura komercdarbība ir pieprasījuma reakcijas pakalpojuma nodrošināšana ([Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta](#) otrās daļas 1.punkts).

¹⁹ Elektroenerģijas ražotāji, tirgotāji, agregatori un galalietotāji, kas darbojas elektroenerģijas tirgū saskaņā ar brīvprātīgas līdzdalības principu ([Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta](#) otrās daļas 18.punkts).

²⁰ [Enerģētikas likuma 105.panta](#) otrā daļa

²¹ Izdoti saskaņā ar [Elektroenerģijas tirgus likuma 47.panta](#) sesto daļu un [Enerģētikas likuma 105.panta](#) sesto daļu.

soda naudas apmēra aprēķināšanas kārtību, ņemot vērā attiecīgā pārkāpuma smagumu un ilgumu, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī gadījumus, kad soda naudu var samazināt. Tādējādi, izpildot likumā doto deleģējumu, Ministru kabinets jau ir noteicis detalizētu soda naudas aprēķināšanas kārtību, ņemot vērā attiecīgā pārkāpuma smagumu un ilgumu, apstākļus, kādus ņem vērā, aprēķinot soda naudas apmēru, kā arī nosakot gadījumus, kad soda naudu var samazināt.²²

Nosakot soda naudas apmēru, tiek izvērtētas pārkāpuma radītās sekas un pārkāpuma ilgums.²³ Kopējo soda naudas apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina normatīvajos aktos noteiktajās robežās, summējot soda naudu, kas noteikta, ņemot vērā pārkāpuma radītās sekas, ar soda naudu, kas noteikta, ņemot vērā pārkāpuma ilgumu un ņemot vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.²⁴ Ja pārkāpumu izdarījusī persona ir izdarījusi vairākus pārkāpumus un tie izskatīti vienas APL lietas ietvaros, par katru pārkāpumu soda naudas apmēru nosaka atsevišķi. Savukārt galīgo soda naudas apmēru aprēķina tās soda naudas ietvaros, kas noteikta par smagāko pārkāpumu.²⁵

Pieņemot lēmumu APL lietas ietvaros, Regulators ņem vērā, ka Elektroenerģijas tirgus likumā un Enerģētikas likumā noteikto sodu mērķis ir atturēt personas no Elektroenerģijas tirgus likumā un Enerģētikas likumā noteikto prasību neizpildes un sodam jābūt samērīgam ar ieguvumu, kādu persona varētu gūt vai ir ieguvusi, pārkāpjot minētās prasības.

Soda noteikšana APL lietās

Izskatot APL lietu, Regulators vienmēr izvērtē, vai attiecīgais ietekmēšanas līdzeklis būs iedarbīgs, samērīgs un atturošs.

Brīdinājumu APL lietas ietvaros Regulators piemēro gadījumos, ja soda mērķi ir iespējams sasniegt ar pārkāpumu izdarījušo personu mazāk ierobežojošiem līdzekļiem nekā ar soda naudas piemērošanu.

Brīdinājumu Regulators var izteikt par jebkuru gadījumu, ja netiek ievērotas Elektroenerģijas tirgus likuma vai Enerģētikas likuma prasības. Praksē brīdinājumu Regulators izsaka kopā ar lēmumu par pienākuma uzlikšanu noteiktā termiņā nodrošināt attiecīgo Elektroenerģijas tirgus likuma vai Enerģētikas likuma prasību ievērošanu, ja attiecīgais pārkāpums nav novērsts līdz Regulatora lēmuma pieņemšanas dienai.

Soda naudu Regulators ir tiesīgs uzlikt tikai par Elektroenerģijas tirgus likuma [36.1](#), [41.](#), [42.](#), [43.](#), [44.](#), [45.](#) vai [46.](#) pantā un Enerģētikas likuma [99.](#), [100.](#), [101.](#), [101.1](#), [102.](#), [103.](#), [103.1](#) un [104.](#) pantā minētajiem pārkāpumiem. Lai noteiktu par veikto pārkāpumu piemērojams soda naudas apmēru, tiek veikti turpmāk minētie soļi.

²² Ministru kabineta noteikumu projekta "Soda naudas apmēra noteikšanas kārtība elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācijas) I sadaļas 2.punkts. (skat. https://likumi.lv/wwwraksti/ANOTACIJAS/TAP/2015_01/EMANOT_071114_SODA_NAUDA.3008.DOC)

²³ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" [9.punkts](#)

²⁴ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" [16.punkts](#)

²⁵ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" [17.punkts](#)

1.solis – nosaka pārkāpuma smaguma pakāpi, ņemot vērā pārkāpuma radītās sekas.

Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumos Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" ir paredzētas trīs pārkāpuma smaguma pakāpes atkarībā no pārkāpuma radītām sekām²⁶:

- 1) 1.pakāpe: ja pārkāpums nav tieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām un pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants nav guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus;
- 2) 2.pakāpe: ja pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām, bet pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants nav guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus;
- 3) 3.pakāpe: ja pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām un pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants ir guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus.

2.solis – nosaka soda naudas apmēru, ņemot vērā pārkāpuma radītās sekas.

Par 1.pakāpes pārkāpumu Regulators var piemērot soda naudu līdz 0,15 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē.

Par 2.pakāpes pārkāpumu Regulators var piemērot soda naudu līdz 1,5 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē.

Par 3.pakāpes pārkāpumu Regulators var piemērot soda naudu no 0,15 līdz 10 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē.

Kārtība, kādā Regulators nosaka konkrētu soda naudas apmēru par pārkāpumu elektroenerģijas vai dabasgāzes apgādē atkarībā no attiecīgā pārkāpuma radītām sekām, noteikta šo vadlīniju 5.pielikumā.

Nosakot soda naudas apmēru par 3.pakāpes pārkāpumu, tiek ievērota korelācija starp soda naudas apmēru un labumu vai ienākumiem, kas gūti pārkāpuma dēļ.

3.solis – nosaka pārkāpuma ilgumu.

APL lietas ietvaros tiek identificēts attiecīgā pārkāpuma ilgums, rēķinot to pilnos mēnešos.

²⁶ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" [10.](#), [11.](#), [12.](#)punkts.

4.solis – nosaka soda naudas apmēru, ņemot vērā pārkāpuma ilgumu.

Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumos Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē"²⁷ noteikts, ka atkarībā no pārkāpuma ilguma, soda naudas apmēru procentos no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē nosaka šādi:

- 1) ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, tad soda naudas apmēru, kas noteikts, ņemot vērā pārkāpuma radītās sekas (skat. 2.soli), nepalielina;
- 2) ja pārkāpums ilgst vairāk par gadu, bet nepārsniedz piecus gadus, soda naudas apmēru nosaka līdz 0,5 procentiem;
- 3) ja pārkāpums ilgst vairāk par pieciem gadiem, soda naudas apmēru nosaka līdz 1 procentam.

Regulators soda naudas apmēru, ņemot vērā pārkāpuma ilgumu, nosaka šādi:

1–1,5 gadi	0,1 procents	5–6 gadi	0,6 procenti
1,5–2 gadi	0,2 procenti	6–7 gadi	0,8 procenti
2–3 gadi	0,3 procenti	Vairāk par 7 gadiem	1 procents
3–4 gadi	0,4 procenti		
4–5 gadi	0,5 procenti		

5.solis – nosaka kopējo soda naudas apmēru.

Saskaņā ar 2.soli noteiktais soda naudas apmērs un saskaņā ar 4.soli noteiktais soda naudas apmērs tiek izteikts naudas vienībās un summēts kopā, iegūstot kopējo soda naudas apmēru.

6.solis – nosaka, vai pastāv kāds no apstākļiem, kas ļauj samazināt kopējo soda naudas apmēru.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumiem Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē"²⁸ Regulators kopējo soda naudas apmēru var samazināt, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 1) pārkāpums pārtraukts, tiklīdz komersants saņēmis no Regulatora informāciju par iespējamo pārkāpumu;
- 2) komersants brīvprātīgi novērsis pārkāpuma sekas, pirms Regulators pieņēmis lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu;
- 3) komersants pēc savas iniciatīvas sniedzis pierādījumus, kuriem ir būtiska nozīme pārkāpuma konstatēšanā;
- 4) komersants atlīdzina personai zaudējumus, kas tai radušies saistībā ar komersanta izdarīto pārkāpumu.

Par katru attiecīgās APL lietas ietvaros konstatēto apstākli, kas ļauj samazināt kopējo soda naudas apmēru, Regulators kopējo soda naudas apmēru samazina robežā līdz 30%. Kopējais samazinājums nevar pārsniegt 50% no kopējās soda naudas.

²⁷ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" [13.punkts](#).

²⁸ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" [14.punkts](#)

7.solis – nosaka, vai pastāv pārkāpumu pastipriņošs apstāklis.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumiem Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē"²⁹ par pārkāpumu pastipriņošu uzskata apstākli, ka komersants kavē izmeklēšanu vai slēpj izdarīto pārkāpumu.

Ja attiecīgajā APL lietā tiek konstatēts pārkāpumu pastipriņošs apstāklis, tad Regulators kopējo soda naudas apmēru palielina robežā līdz 40%.

8.solis – aprēķina galīgo soda naudas apmēru.

Galīgais soda naudas apmērs tiek noteikts, kopējo soda naudu, kas noteikta saskaņā ar 5.soli, samazinot atbilstoši 6.solim vai palielinot atbilstoši 7.solim.

Nosakot galīgo soda naudas apmēru, tiek ņemts vērā, ka galīgā soda nauda nevar būt mazāka kā 300 *euro* un lielāka par 10 procentiem no pārkāpumu izdarījušās personas iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma.

Ja komersants izdarījis vairākus pārkāpumus un tie izskatīti vienlaikus vienā APL lietā, par katru pārkāpumu soda naudas apmēru nosaka atsevišķi. Galīgo soda naudas apmēru aprēķina tās soda naudas ietvaros, kas noteikta par smagāko pārkāpumu.³⁰

Soda naudas samaksas sadale APL lietās

Ja pēc Regulatora lēmuma spēkā stāšanās komersants lūdz Regulatoru sadalīt soda naudu vairākos maksājumos, Regulatoram no komersanta jāsaņem iesniegums ar lūgumu, kurā:

- 1) izteikts lūgums šo soda naudas apmaksu sadalīt;
- 2) norādīts detalizēts skaidrojums ar pamatojumu par apstākļiem (tai skaitā finansiāla rakstura), kāpēc ar lēmumu uzliktās soda naudas apmaksu nav iespējams veikt lēmumā noteiktajā termiņā;
- 3) sniegta informācija par plānoto soda naudas samaksas grafiku, norādot laikus, kad tiks veikti maksājumi (piemēram, reizi mēnesī vai reizi ceturksnī un līdz kuram datumam), un katra maksājuma apmēru un šāda grafika pamatojumu;
- 4) pievienots apliecinājums, ka ir izpildīts lēmumā uzliktais pienākums, ja tāds ir paredzēts.

Regulators, izvērtējot lūguma pamatotību, veic komersanta finanšu analīzi, ņemot vērā komersanta finanšu stāvokli raksturojošos dokumentus, piemēram, aktuālāko operatīvo finanšu pārskatu par gadu, kurā izteikts lūgums sadalīt soda naudu, bankas izdrukas par aktuālo konta stāvokli, informāciju par nodokļu parādiem (ja tādi ir) un to plānoto samaksu, citus dokumentus, kas, komersanta ieskatā, pamato komersanta grūtības veikt soda naudas samaksu, neietekmējot attiecīgā sabiedriskā pakalpojuma lietotāju tiesiskās intereses.

Lai Regulators izvērtētu lūgumu par soda naudas samaksas sadali, Regulatoram no komersanta jāsaņem piedāvājums, pēc kāda samaksas grafika tas apņemas soda naudu

²⁹ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" [15.punkts](#)

³⁰ Ministru kabineta 2014.gada 23.decembra noteikumu Nr.839 "Kārtība, kādā nosaka soda naudas apmēru elektroenerģijas un dabasgāzes apgādē" [17.punkts](#).

samaksāt, un pamatojums šādam grafikam. Pēc komersanta finanšu stāvokļa analīzes Regulators izvērtē komersanta piedāvāto soda naudas samaksas grafiku un, ja Regulators saredz pamatotību lūgumam, ka komersantam ir grūtības vienā maksājumā veikt soda naudas apmaksu, Regulators saskaņo soda naudas samaksas grafiku, ievērojot komersanta finanšu situāciju pamatojošo informāciju un dokumentus.

Maksimālais termiņš, uz kādu var sadalīt soda naudu, ir ne ilgāks par vienu gadu, vērtējot komersanta finanšu rādītājus.

Lai izvērtētu komersanta lūguma pamatotību par soda naudas samaksas sadali, nosakot soda naudas samaksas grafiku, Regulators ņem vērā ne tikai komersanta finanšu stāvokļa rādītājus, bet arī sadarbību ar Regulatoru soda naudas sadales procesā. Regulators, saskaņojot komersanta soda naudas samaksas grafiku, informē komersantu, ka soda naudas samaksas grafika maksājumu kavējumu gadījumā Regulators nodod lēmumu piespiedu izpildei saskaņā ar APL.

Saskaņojot soda naudas samaksas grafiku, Regulators vienlaikus pieprasa komersantam līdz soda naudas pilnīgai samaksai atbilstoši soda naudas samaksas grafikam iesniegt maksājumu uzdevumus, kas apliecina kārtējā maksājuma veikšanu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

* DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

1.	Pārkāpuma raksturs - pārkāpuma smagums un radītās vai iespējamās sekas un pārkāpuma ilgums:							
1.1.	ir tieši vai netieši ietekmējušas tirgu un konkurenci	+280	+280	+2800	+2800	+2800	+280	+2800
1.2.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir guvusi tiešus vai netiešus labumus, ieņēmumus	+80	+80	+800	+800	+800	+80	+800
1.3.	ir tieši vai netieši ietekmējušas atsevišķu lietotāju tiesības saņemt pakalpojumus	+8	+8	+80***	+80***	+80	+8	+80
1.4.	ir tieši vai netieši ietekmējušas vairāku lietotāju tiesības saņemt pakalpojumus (komersanta sistemātiska darbība, prakse)	+280	+280	+2800***	+2800***	+2800	+280	+2800
1.5.	ir kavējušas Regulatora normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi	+8	+8	+80	+80	+80	+8	+80
1.6.	ir būtiski kavējušas Regulatora normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi	+280	+280	+2800	+2800	+2800	+280	+2800
1.7.	Pārkāpuma ilgums no 1 līdz 6 mēnešiem	+2	+2	+20	+20	+20	+2	+20
1.8.	Pārkāpuma ilgums no 6 līdz 12 mēnešiem	+8	+8	+80	+80	+80	+8	+80
1.9.	Pārkāpuma ilgums ilgāks par 12 mēnešiem	+16	+16	+160	+160	+160	+16	+160

2.	Pie administratīvās atbildības saucamās personas reputācija:							
2.1.	iepriekš ir izdarīts pārkāpums regulējamā nozarē, par kuru administratīvā sodāmība nav dzēsta	+16	+16	+160	+160	+160	+16	+160
2.2.	pie administratīvās atbildības saucamās personas īpašais statuss	+28	+28	+280	+280	+280	+28	+280
2.3.	pie administratīvās atbildības saucamā persona pēc savas iniciatīvas sniedz pierādījumus, kam ir nozīme lietas izskatīšanā	-36	-36	-360	-360	-360	-36	-360
2.4.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir kavējusi izmeklēšanu vai slēpj izdarīto pārkāpumu	+36	+36	+360	+360	+360	+36	+360
3. Administratīvo atbildību pastiprinošie apstākļi:								
3.1.	prettiesiskā rīcība turpināta, neraugoties uz pilnvarotas amatpersonas prasību to izbeigt	+105	+105	+1050	+1050	+1050	+105	+1050
3.2.	citi apstākļi, kas norādīti Administratīvās atbildības likuma 21.pantā	+16	+16	+160	+160	+160	+16	+160
4. Administratīvo atbildību mīkstinošie apstākļi:								
4.1.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir pārtraukusi pārkāpumu,	-140	-140	-500	-500	-500	-140	-500

	tiklīdz ir saņēmusi Regulatora informāciju par iespējamo pārkāpumu							
4.2.	pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi atlīdzinājusi zaudējumu vai novērsusi nodarīto kaitējumu	-140	-140	-1000	-1000	-1400	-140	-1000
4.3.	pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi pieteikusies pirms izdarītā pārkāpuma atklāšanas	-80	-80	-800	-800	-800	-80	-800
4.4.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir veicinājusi lietas izskatīšanu	-20	-20	-200	-200	-200	-20	-200
4.5.	pie administratīvās atbildības saucamā persona atzinusi un nožēlojusi izdarīto	-20	-20	-200	-200	-200	-20	-200
4.6.	citi apstākļi	-50	-50	-500	-500	-500	-50	-500

* Naudas sods fiziskām personām ir no 14 līdz 400 naudas soda vienībām, bet juridiskajām personām – no 56 līdz 4000 naudas soda vienībām.

** Naudas sodu palielina vai samazina līdz attiecīgajā ailē norādītajam naudas soda vienības apmēram.

*** Ja pārkāpums ietekmējis lietotāju tiesības saņemt regulētus pakalpojumus siltumapgādē, ūdenssaimniecības, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas un depozīta iepakojuma apsaimniekošanas jomā, tad ir jāpiemēro speciālā procentuālā naudas sodu tabula.

4.3.	pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi pieteikusies pirms izdarītā pārkāpuma atklāšanas	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
4.4.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir veicinājusi lietas izskatīšanu	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200
4.5.	pie administratīvās atbildības saucamā persona atzinusi un nožēlojusi izdarīto	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200
4.6.	citi apstākļi	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500

* Naudas sods juridiskajām personām ir no 56 līdz 4000 naudas soda vienībām.

** Naudas sodu palielina vai samazina līdz attiecīgajā ailē norādītajam naudas soda vienības apmēram.

3.pielikums
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas vadlīnijām
par sodu piemērošanas principiem par pārkāpumiem, kuru izskatīšana ir
Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas kompetencē (2.redakcija)

**Naudas soda aprēķināšanas tabula par administratīvajiem pārkāpumiem,
kas paredzēti Pasta likumā**

Nr. p.k.	Apstākļi	Administratīvais pārkāpums	
		Vispārējās atļaujas noteikumu pārkāpšana pasta pakalpojumu sniegšanā	Universālā pasta pakalpojuma sniedzējam normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpšana
		Juridiskā persona	Juridiskā persona
		Naudas soda* vienību maksimālais skaits (palielina (+)/ samazina (-)**)	Naudas soda* vienību maksimālais skaits (palielina (+)/ samazina (-)**)
1.	Pārkāpuma raksturs – pārkāpuma smagums un radītās vai iespējamās sekas:		
1.1.	ir tieši vai netieši ietekmējušas tirgu un konkurenci	+1500	+1500
1.2.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir guvusi tiešus vai netiešus labumus, ieņēmumus	+1000	+1000
1.3.	ir tieši vai netieši ietekmējušas atsevišķu lietotāju tiesības saņemt pakalpojumus	+50	+50
1.4.	ir tieši vai netieši ietekmējušas vairāku lietotāju tiesības saņemt pakalpojumus (komersanta sistemātiska darbība, prakse)	+2000	+2000
1.5.	ir kavējušas Regulatora normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi	+50	+50
1.6.	ir būtiski kavējušas Regulatora normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi	+2000	+2000
1.7.	negatīvi ietekmētas liela lietotāju skaita intereses	+2000	+2000
1.8.	Pārkāpuma ilgums no 1 līdz 6 mēnešiem	+50	+50
1.9.	Pārkāpuma ilgums no 6 līdz 12 mēnešiem	+100	+100

1.10.	Pārkāpuma ilgums ilgāks par 12 mēnešiem	+200	+200
2. Pie administratīvās atbildības saucamās personas reputācija:			
2.1.	iepriekš ir izdarīts pārkāpums pasta nozarē, par kuru administratīvā sodāmība nav dzēsta	+100	+100
2.2.	pie administratīvās atbildības saucamās personas īpašais statuss	+200	+200
2.3.	pie administratīvās atbildības saucamā persona pēc savas iniciatīvas sniedz pierādījumus, kam ir nozīme lietas izskatīšanā	-250	-250
2.4.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir kavējusi izmeklēšanu vai slēpj izdarīto pārkāpumu	+250	+250
3. Administratīvo atbildību pastiprinošie apstākļi:			
3.1.	prettiesiskā rīcība turpināta, neraugoties uz pilnvarotas amatpersonas prasību to izbeigt	+750	+750
3.2.	citi apstākļi, kas norādīti Administratīvās atbildības likuma 21.pantā	+100	+100
4. Administratīvo atbildību mīkstinošie apstākļi:			
4.1.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir pārtraukusi pārkāpumu, tiklīdz ir saņēmusi Regulatora informāciju par iespējamo pārkāpumu	-500	-500
4.2.	pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi atlīdzinājusi zaudējumu vai novērsusi nodarīto kaitējumu	-1000	-1000
4.3.	pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi pieteikusies pirms izdarītā pārkāpuma atklāšanas	-500	-500
4.4.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir veicinājusi lietas izskatīšanu	-200	-200
4.5.	pie administratīvās atbildības saucamā persona atzinusi un nožēlojusi izdarīto	-200	-200
4.6.	citi apstākļi	-500	-500

* Naudas sods juridiskajām personām ir no 56 līdz 2800 naudas soda vienībām.

** Naudas sodu palielina vai samazina līdz attiecīgajā ailē norādītajam naudas soda vienības apmēram.

Kārtība, kādā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nosaka procentuālo naudas soda apmēru par administratīvajiem pārkāpumiem, kas paredzēti likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 48.panta trešajā un piektajā daļā atkarībā no attiecīgā pārkāpuma radītajām sekām

Nr. p.k.	Apstākļi	Administratīvais pārkāpums	
		Regulējamo sabiedrisko pakalpojumu licences nosacījumu vai vispārējās atļaujas noteikumu pārkāpšana, ja pārkāpums ietekmējis lietotājus saņemt regulētus sabiedriskos pakalpojumus	Pienākuma vai prasību neizpilde attiecībā uz tarifa piemērošanu vai tarifu projekta iesniegšanu Regulatoram, ja pārkāpums ietekmējis lietotājus saņemt regulētus sabiedriskos pakalpojumus
		Juridiska persona	
		Maksimālais procentuālā naudas soda* apmērs, ko palielina (+)/ samazina (-) par tabulas ailēs norādītajiem procentiem, kuri tiek aprēķināti no maksimālā nosakāmā procentuālā soda, kas noteikts tabulas 1.1. vai 1.2.rindā**	
1.	Pārkāpuma raksturs – pārkāpuma smagums un radītās vai iespējamās sekas:		
1.1.	pie administratīvās atbildības saucamā persona nav guvusi tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus	Maksimālais nosakāmais procentuālais sods līdz 1,5% no iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā nozarē	
1.2.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir guvusi tiešus vai netiešus labumus, ieņēmumus	Maksimālais nosakāmais procentuālais sods no 0,15 līdz 10% no iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā nozarē	
1.3.	pārkāpums ietekmējis lietotāju tiesības saņemt regulētus sabiedriskos pakalpojumus		

	(pārkāpums ietekmējis regulējamā sabiedriskā pakalpojuma nepārtrauktību, drošību, kvalitāti vai sabiedriskā pakalpojuma tarifa (cenas) atbilstību):	
1.3.1.	ir tieši vai netieši ietekmējis atsevišķu lietotāju tiesības saņemt pakalpojumus	+2%**
1.3.2.	ir tieši vai netieši ietekmējis vairāku lietotāju tiesības saņemt pakalpojumus (komersanta sistemātiska darbība, prakse)	+70%**
1.4.	ir kavējis Regulatora normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi	+2%**
1.5.	ir būtiski kavējis Regulatora normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildi	+70%**
1.6.	Pārkāpuma ilgums no 1 līdz 6 mēnešiem	+1%**
1.7.	Pārkāpuma ilgums no 6 līdz 12 mēnešiem	+2%**
1.8.	Pārkāpuma ilgums ilgāks par 12 mēnešiem	+3%**
2. Pie administratīvās atbildības saucamās personas reputācija:		
2.1.	Iepriekš ir izdarīts pārkāpums attiecīgajā nozarē, par kuru administratīvā sodāmība nav dzēsta	+3%**
2.2.	pie administratīvās atbildības saucamās personas īpašais statuss (piemēram, monopols vai izšķiroša tirgus ietekme)	+6%**
2.3.	pie administratīvās atbildības saucamā persona pēc savas iniciatīvas sniedz pierādījumus, kam ir nozīme lietas izskatīšanā	-9%**
2.4.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir kavējusi izmeklēšanu vai slēpj izdarīto pārkāpumu	+9%**
3. Administratīvo atbildību pastipriņošie apstākļi:		
3.1.	prettiesiskā rīcība turpināta, neraugoties uz pilnvarotas amatpersonas prasību to izbeigt	+25%**
3.2.	citi apstākļi, kas norādīti Administratīvās atbildības likuma 21.pantā	+3%**
4. Administratīvo atbildību mīkstinošie apstākļi:		

4.1.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir pārtraukusi pārkāpumu, tiklīdz ir saņēmusi Regulatora informāciju par iespējamo pārkāpumu	-35%**
4.2.	pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi atlīdzinājusi zaudējumu vai novērsusi nodarīto kaitējumu	-35%**
4.3.	pie administratīvās atbildības saucamā persona labprātīgi pieteikusies pirms izdarītā pārkāpuma atklāšanas	-17%**
4.4.	pie administratīvās atbildības saucamā persona ir veicinājusi lietas izskatīšanu	-7%**
4.5.	pie administratīvās atbildības saucamā persona atzinusi un nožēlojusi izdarīto	-7%**
4.6.	citi apstākļi	-17%**

* Procentuālais naudas sods no juridiskās personas iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē nosakāms, nepārsniedzot 10 procentus no iepriekšējā pārskata gada neto apgrozījuma attiecīgajā regulējamajā nozarē.

** Vērtējot pārkāpuma radītos apstākļus, tabulas ailēs norādītie procenti tiek aprēķināti no maksimālā procentuālā naudas soda, kas izriet no tabulas 1.1. vai 1.2.rindā noteiktā pārkāpuma smaguma, tabulas ailēs norādītos procentus palielina vai samazina līdz attiecīgajā ailē norādītajam procentu apmēram.

Kārtība, kādā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nosaka soda naudas apmēru par pārkāpumu elektroenerģijas vai dabasgāzes apgādē atkarībā no attiecīgā pārkāpuma radītajām sekām

1.pakāpes pārkāpums

Pārkāpuma radītās sekas	Soda naudas apmērs
Pārkāpums nav tieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām, un pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants nav guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus.	Maksimālais soda naudas apmērs ir 0,15 procenti no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē. Piemērojamo soda naudas apmēru nosaka, izvērtējot apstākļus, kādos pārkāpums izdarīts, tā potenciālās sekas, ja pārkāpums būtu radījis ietekmi uz elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām.

2.pakāpes pārkāpums

Maksimālais soda naudas apmērs ir 1,5 procenti no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē. Regulators, vērtējot pārkāpuma radītās sekas, ņem vērā, vai pārkāpums ir ietekmējis tikai elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām vai tikai elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tostarp elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, vai pārkāpums ir ietekmējis gan vienu, gan otru.

Pārkāpuma radīto seku ietekme uz elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tostarp elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, tiek vērtēta kā smagākas pārkāpuma radītās sekas salīdzinājumā ar pārkāpuma radīto seku ietekmi uz elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējām saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām, jo, ar pārkāpumu radot ietekmi uz tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, var tikt skarti ne tikai pārkāpēja lietotāji, bet citi tirgus dalībnieki un citi sabiedrisko pakalpojumu lietotāji. Savukārt, ja pārkāpums ir radījis ietekmi gan uz elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tostarp elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, gan uz lietotāju iespējām saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām, tad šādas sekas tiek vērtētas smagāk salīdzinājumā ar pārkāpuma radīto seku ietekmi uz katru aspektu atsevišķi.

Aprēķinot soda naudas apmēru par pārkāpumu elektroenerģijas vai dabasgāzes apgādē atkarībā no attiecīgā pārkāpuma radītajām sekām, sākotnējam soda naudas apmēram tiek pielikti klāt procentpunkti, kas noteikti atbilstoši pārkāpuma radītajām sekām. Piemēram: 1 (sākotnējais soda naudas apmērs) + 0,2 (gadījumā, ja ir ietekmēti vairāki lietotāji) + 0,3 (ja pārkāpums tieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā) = 1,5 (%)

	Pārkāpuma radītās sekas		
	Pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām.	Pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību.	Pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām.
Sākotnējais soda naudas apmērs	līdz 0,2 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē	līdz 0,8 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē	līdz 1 procentam no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē
Lietotāju skaits, ko ietekmējušas pārkāpuma radītās sekas:			
- ir ietekmēts viens lietotājs (viena mājsaimniecība)	soda naudas apmēru nepalielina	-	soda naudas apmēru nepalielina
- ir ietekmēti vairāki lietotāji (vairākas mājsaimniecības)	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 0,8 procentpunktiem	-	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 0,2 procentpunktiem
Pārkāpuma ietekme uz elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni:			
- netieša ietekme	-	soda naudas apmēru nepalielina	soda naudas apmēru nepalielina
- tieša ietekme	-	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 0,2 procentpunktiem	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 0,3 procentpunktiem

3.pakāpes pārkāpums

Soda naudas apmērs ir no 0,15 līdz 10 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē. Regulators, vērtējot pārkāpuma radītās sekas, ņem vērā, vai pārkāpums ir ietekmējis tikai elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām vai tikai elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tostarp elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, vai pārkāpums ir ietekmējis gan vienu, gan otru.

Pārkāpuma radīto seku ietekme uz elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tostarp elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, tiek vērtēta kā smagākas pārkāpuma radītās sekas salīdzinājumā ar pārkāpuma radīto seku ietekmi uz elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējām saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām, jo, ar pārkāpumu radot ietekmi uz tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, var tikt skarti ne tikai pārkāpēja lietotāji, bet citi tirgus dalībnieki un citi sabiedrisko pakalpojumu lietotāji. Savukārt, ja pārkāpums ir radījis ietekmi gan uz elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tostarp elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, gan uz lietotāju iespējām saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām, tad šādas sekas tiek vērtētas smagāk salīdzinājumā ar pārkāpuma radīto seku ietekmi uz katru aspektu atsevišķi.

Regulators, vērtējot labumu vai ieņēmumus, ko pārkāpuma dēļ ir guvis komersants vai vertikāli integrēts komersants, konstatē, vai labums vai ieņēmumi ir gūti tieši vai netieši, vienreizēji vai ilgstoši. Ilgstoši gūtu labumu vai ieņēmumus Regulators vērtē kā smagākas pārkāpuma radītās sekas salīdzinājumā ar attiecīgi netieši un vienreizēji gūtu labumu vai ieņēmumiem. Vienlaikus, piemērojot soda naudu, Regulators ievēro korelāciju starp soda naudas apmēru un labumu vai ienākumiem, kas gūti pārkāpuma dēļ.

Aprēķinot soda naudas apmēru par pārkāpumu elektroenerģijas vai dabasgāzes apgādē atkarībā no attiecīgā pārkāpuma radītajām sekām, sākotnējam soda naudas apmēram tiek pielikti klāt procentpunkti, kas noteikti atbilstoši pārkāpuma radītajām sekām. Piemēram: 1 (sākotnējais soda naudas apmērs) + 1,9 (gadījumā, ja ir ietekmēti vairāki lietotāji) + 2,1 (ja pārkāpums tieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā) + 2,5 (ja pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants ir guvis tiešu labumu vai ieņēmumus) + 2,5 (ja pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants labumu vai ieņēmumus guvis ilgstoši) = 10 (%)

Pārkāpuma radītās sekas			
	Pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām, un pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants ir guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus.	Pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants ir guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus.	Pārkāpums tieši vai netieši ietekmējis elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni tajā, tai skaitā elektroenerģijas vai dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un elektroenerģijas vai dabasgāzes lietotāju iespējas saņemt nepārtraukti un droši piegādātu elektroenerģiju vai dabasgāzi pieprasītajā kvalitātē par pamatotām cenām, un pārkāpuma dēļ komersants vai vertikāli integrēts komersants ir guvis tiešu vai netiešu labumu vai ieņēmumus.

Sākotnējais soda naudas apmērs	līdz 0,2 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē	līdz 0,8 procentiem no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē	līdz 1 procentam no komersanta iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma enerģētikas nozarē
Lietotāju skaits, ko ietekmējušas pārkāpuma radītās sekas:			
- ir ietekmēts viens lietotājs (viena mājsaimniecība)	soda naudas apmēru nepalielina	-	soda naudas apmēru nepalielina
- ir ietekmēti vairāki lietotāji (vairākas mājsaimniecības)	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 0,8 procentpunktiem	-	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 1,9 procentpunktiem
Pārkāpuma ietekme uz elektroenerģijas tirgus vai dabasgāzes tirgus pārskatāmību un konkurences līmeni:			
- netieša ietekme	-	soda naudas apmēru nepalielina	soda naudas apmēru nepalielina
- tieša ietekme	-	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 2 procentpunktiem	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 2,1 procentpunktiem
Labums vai ieņēmumi, kas gūti pārkāpuma dēļ			
- netiešs labums vai ieņēmumi	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 0,1 procentpunktu	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 0,1 procentpunktu	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 0,1 procentpunktu
- tiešs labums vai ieņēmumi	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 1,9 procentpunktiem	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 2 procentpunktiem	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 2,5 procentpunktiem
- labums vai ieņēmumi ir vienreizēji	soda naudas apmēru nepalielina	soda naudas apmēru nepalielina	soda naudas apmēru nepalielina
- labums vai ieņēmumi ir gūti ilgstoši	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 2 procentpunktiem	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 2,1 procentpunktiem	soda naudas apmēru palielina par ne vairāk kā 2,5 procentpunktiem